

Välj förvaltning
Stina Alexandersson
Samhällsutvecklare

Beslutsförslag

Datum	Diarienummer
2026-05-07	DNKT250060

Driftnämnden Kollektivtrafik**Beslutsförslag förstudie Trafik 2029 Kungsbacka****Förslag till beslut**

1. Driftnämnden godkänner att projektet går vidare för upphandling i enlighet med förstudie Trafik 2029 Kungsbacka.
2. Driftnämnden ger förvaltningen i uppdrag att medverka i upphandling samt att fastställa tilldelningsbeslut och teckna avtal med trafikföretag, med förbehåll att upphandlingsvärdet är inom ram för beslutad budget.
3. Driftnämnden ger förvaltningen i uppdrag att föra dialog med Kungsbacka kommun gällande kollektivtrafikens förutsättningar i vägnätet, i enlighet med Region Hallands samplaneringsmodell.

Sammanfattning

Den allmänna busstrafiken i Kungsbacka kommun är upphandlad i tre avtal, som alla löper ut under 2029. En ny upphandling behöver därför göras. Inför den nya upphandlingen, har Hallandstrafiken och Västtrafik gjort en förstudie. Förstudien omfattar en genomlysning av den nuvarande trafiken, förutsättningar för trafikering och en analys kring potential för ökat resande. I förstudien formuleras även trafikeringsprinciper och trafikeringsförslag som föreslås gälla under den kommande avtalsperioden.

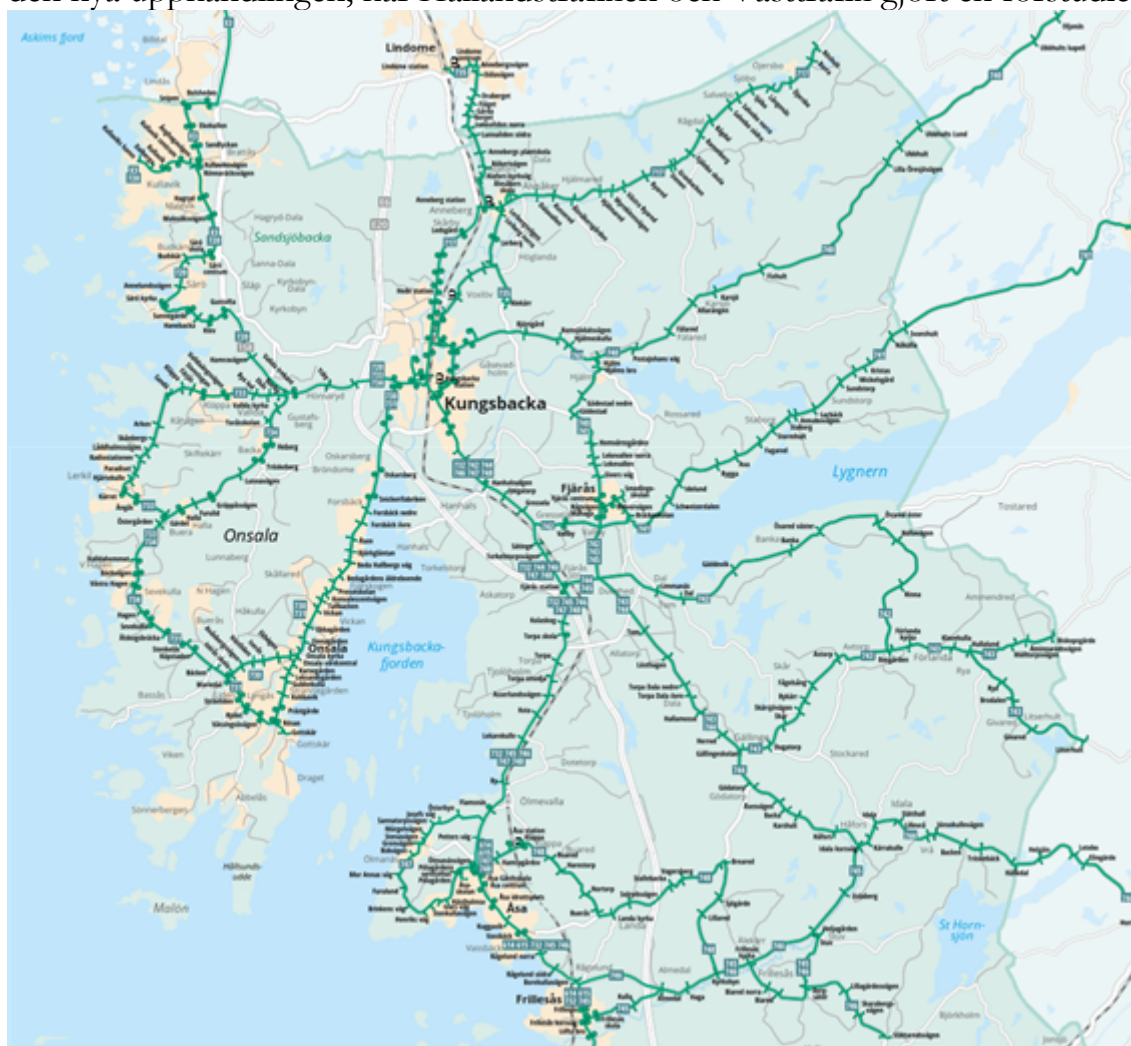
Syftet med förstudien är att utgöra underlag i det fortsatta arbetet med upphandling. Efter att förstudien godkänts, får upphandlingsavdelningen på Västtrafik i uppgift att upphandla den allmänna busstrafiken i Kungsbacka i enlighet med förstudien. Enligt avtal tecknade 1999 och 2012 är Västtrafik

ansvariga för utförandet av den allmänna kollektivtrafiken i Kungsbacka, medan Region Halland är regional kollektivtrafikmyndighet.

Trafikeringsförslaget i förstudien innehåller förändringar jämfört med nuvarande trafik. Förändringarna bedöms ge en mer robust, attraktiv och ändamålsenlig allmän kollektivtrafik. Negativa konsekvenser förväntas uppstå för vissa resenärer, men bedömningen är att de positiva effekterna överväger.

Bakgrund

Den allmänna busstrafiken i Kungsbacka kommun är upphandlad i tre avtal, som alla löper ut under 2029. En ny upphandling behöver därför göras. Inför den nya upphandlingen, har Hallandstrafiken och Västtrafik gjort en förstudie.

Figur 1. Nuvarande linjenät i Kungsbacka. Hallandstrafikens karta, tillgänglig på Hallandstrafiken – Hallandskarta

Arbetet med förstudien har projektlets av Västtrafik och följt Västtrafiks process. Exempel på moment som har ingått i arbetet är platsbesök, samverkansmöten med tjänstepersoner på Kungsbacka kommun och insamling av erfarenheter från nuvarande trafikföretag. Både Västtrafik och Hallandstrafiken har varit med i såväl arbetsgrupp som styrgrupp.

Syftet med förstudien är att utgöra underlag i det fortsatta arbetet med upphandling. Efter att förstudien godkänts, får upphandlingsavdelningen på Västtrafik i uppgift att upphandla den allmänna busstrafiken i Kungsbacka i enlighet med förstudien. Enligt avtal tecknade 1999 och 2012 är Västtrafik ansvariga för utförandet av den allmänna kollektivtrafiken i Kungsbacka, medan Region Halland är regional kollektivtrafikmyndighet.

Förutsättningarna för kollektivtrafik i Kungsbacka präglas mycket av att det är en tydlig pendlingskommun med stor pendling över länsgräns, att bebyggelsen är spridd vilket bland annat medför att endast en mindre del av befolkningen har cykelavstånd till sin arbetsplats samt att vägnätet till delar håller en låg standard i förhållande till bebyggelsen. Kungsbacka har ett stort utbud av tågtrafik och detta förväntas öka ytterligare i samband med Västlänkens färdigställande. I Kungsbacka finns inga socioekonomiskt utsatta områden och andelen barn och unga är något större än riksnittet. Enligt kommunens översiktsplan ska befolkningsökning de kommande åren främst ske i Kungsbacka stad, Åsa och Anneberg, med tonvikt på Kungsbacka stad.

Betydande förändringar

Det trafikeringsförslag som är framtaget i förstudien innehåller förändringar jämfört med nuvarande trafik. En betydande förändring är ett ökat utbud i stadstrafiken i Kungsbacka, som föreslås få kvartstrafik i sina två starka stråk under högtrafik i syfte att få en ökad attraktivitet samt att möta befolkningsutvecklingen i staden. För stadstrafiken föreslås geofencing för hastighet, för att kunna garantera hastighetsefterlevnad i busstrafiken.

En annan förändring är att linje 731 mellan Onsala och Kungsbacka föreslås trafikeras med ledbuss, för att uppnå ökad kapacitet och minskad trängsel.

Ytterligare en förändring är att linjer och delar av linjer där väginfrastrukturen är bristfällig samt att det allmänna resbehovet är lågt, föreslås utgå ur det allmänna linjenätet. Detta påverkar behovet av skoltrafik, där den största

förändringen blir att ett nytt fordon för skolskjuts behövs för att ersätta linje 748, som enligt trafikeringsförslaget läggs ner.

Det starka stråket mellan Fjärås och Kungsbacka förstärks med en robust busslinje med högt utbud mellan dessa orter. Flera busslinjer föreslås mötas vid Fjärås centrum, vilket utvecklas till en viktig knutpunkt i systemet.

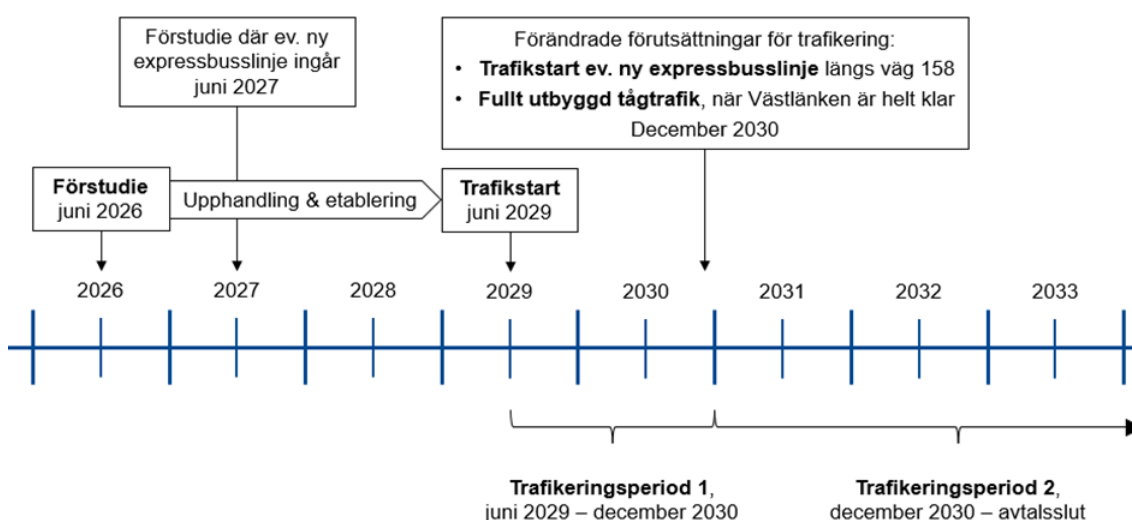
Figur 2. Översikt av framtaget trafikeringsförslag, ett scenario med ny expressbusslinje till Kungsbacka.

När det gäller samspelet mellan busstrafik och tågtrafik, har det framtagna trafikeringsförslaget ett tydligt fokus på att dessa trafikslag ska samverka och inte konkurrera. Tågstationerna blir tydliga noder i systemet och parallellgående trafik minskas. Tydligast förändring blir i Åsa, där busstrafiken enligt förslaget matar till tågstationen och den busstrafik som går parallellt med Hallandståg på sträckan Åsa-Kungsbacka minskas.

Trafikeringsperioder

Den allmänna busstrafiken inom Kungsbacka har en stark koppling till tågtrafiken och ett välfungerande samspel eftersträvas. Större förändringar i tågtrafiken förväntas i december 2030, när Västlänken är färdigställd. Det är först då som Hallandståg får sitt fulla utbud.

En annan faktor som har stor påverkan på busstrafiken inom Kungsbacka, är ett eventuellt införande av en ny expressbusslinje längs väg 158. Denna fråga hanteras inom en annan förstudie och en annan trafikupphandling. Om en ny expressbusslinje införs, får den trafikstart i december 2030.

Figur 3. Tidslinje för upphandling av den allmänna busstrafiken i Kungsbacka kommun, samt trafikeringsperioder.

Dessa faktorer gör att trafikeringsförslaget har två olika trafikeringsperioder, period ett som gäller fram till december 2030 och period två som gäller efter december 2030. Osäkerheterna kring en ny expressbuss längs väg 158, vilken inte beslutas inom denna förstudie, gör också att trafikeringsförslaget hanterar olika scenarier. Beroende på om en ny expressbusslinje inte införs eller införs, och i så fall med vilken linjedragning, påverkar utbudet på övriga linjer i de västra delarna av Kungsbacka kommun.

Funktionellt avtal

Förstudien föreslår att antalet avtal ses över, då trafiken inte är så omfattande att den behöver delas upp på tre avtal. Med färre avtal förväntas en enklare samordning. Andra medskick till det fortsatta arbetet är att möjligheten att upphandla skoltrafik tillsammans med den allmänna busstrafiken ska beaktas för att uppnå ytterligare samordningsvinster, och att en avtalsperiod om elva år ska övervägas för att synkronisera med trafikavtal för övriga Halland samt

med delar av trafiken i Göteborgsområdet. Kommande avtal föreslås vara mer flexibelt gällande fordonstyper när behov av förstärkning uppstår.

Ärendets gång

Förstudien har tidigare lyfts för information till driftnämnden Kollektivtrafik, i april 2026. Vid nämndssammanträde i juni 2026 lyfts förstudien för beslut. Efter att driftnämnden Kollektivtrafik har ställt sig bakom förstudien, kommer Västtrafik styrelse att få förstudien för information och sedan går projektet vidare för upphandling. Mot bakgrund av befintliga avtal, kommer upphandlingen att genomföras av Västtrafik.

Övervägande

Driftnämnden Kollektivtrafik har att ta ställning till om den allmänna busstrafiken i Kungsbacka kommun ska utvecklas i enlighet med de trafikeringsprinciper och det trafikeringsförslag som presenteras i förstudien. Det innebär i så fall en satsning på en mer robust och attraktiv kollektivtrafik i Kungsbacka, mot bakgrund av att det finns potential för ett ökat resande. Satsningar görs främst i starka eller mycket starka stråk, utpekade i det trafikförsörjningsprogram som förväntas antas i juni 2026.

Barnkonsekvens- och jämställdhetsanalys

Barn och unga i Kungsbacka kommun påverkas av föreslagna förändringar i trafikering. När det gäller hur elever tar sig till och från skolan, kommer vissa omfördelningar mellan allmän linjetrafik och skoltrafik att behövas. Linjenätet är dock fortsatt till stora delar anpassat till skolornas upptagningsområden och en samordning mellan allmän trafik och skoltrafik finns. Barn och unga som reser till Kungsbacka från Åsa eller Frillesås kommer att få resa med tåg i större utsträckning, i stället för buss, vilket kan kräva viss tillvänjning. Med framtaget trafikeringsförslag blir linjenät och trafikeringsupplägg tydligare, vilket förväntas göra det enklare för alla grupper, inklusive barn och unga, att förstå systemet. Generellt gäller att satsningar på kollektivtrafiken gynnar den självständiga mobiliteten för barn och unga.

Generellt använder kvinnor kollektivtrafik i högre utsträckning än män. I Kungsbacka syns en skillnad i pendlingsmönster där andelen som både bor och arbetar i kommunen är större bland kvinnor än bland män. Mot bakgrund av detta kan satsningar på kollektivtrafiken inom Kungsbacka kommun antas

ha positiva effekter ur ett jämställdhetsperspektiv. Värt att notera är att andelen som pendlar över kommungräns är stor bland både kvinnor och män, vilket innebär att de satsningar som görs på tågtrafik och andra kopplingar över kommun- och länsgräns kommer både män och kvinnor till del.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Det trafikeringsförslag som presenteras i förstudien innebär en satsning på kollektivtrafiken i Kungsbacka med ökad produktion, nya fordonstyper och ett ökat antal fordon i trafik. Detta förväntas leda till ökade kostnader för Region Halland. Eventuella kostnadsökningar hanteras inom ordinarie process för mål och budget. Beslutsförslaget är formulerat på ett sådant sätt att upphandlingen måste ta hänsyn till den budget som är gällande vid avtalstecknande.

Förvaltning

Andreas Almquist
Förvaltningschef Hallandstrafiken

Gustav Sandkvist
Verksamhetschef allmän kollektivtrafik

Bilaga:

Förstudie Trafik 2029 Kungsbacka

Styrelsens/nämndens beslut delges

Västtrafiks styrelse